

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-04/03-57021-7-1/25
Sarajevo, 23. 12. 2025. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

n/r Elvedin Okerić, predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje, *dostavlja se*

ZASTUPNIČKO PITANJE:

Zastupnik Faruk Selmanović je na 27. radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj 16. 12. 2025. godine, u okviru tačke Dnevnog reda „Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori, a u skladu sa skladu s članovima 211. i 214. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 41/12- Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22, 17/22-Ispravka i 47/24), dostavio u pisanoj formi zastupničko pitanje: „Poštovani, roditelji učenika određenih odgojno-obrazovnih ustanova u Kantonu Sarajevo suočeni su sa problemom uskraćivanja njihovoj djeci temeljnog ljudskog prava na ispovijedanje vjere i uvjerenja na način da im se onemogućava ili uslovljava obavljanje vjerskog obreda džuma namaza, iako se radi o strogoj vjerskoj obavezi. Određeni broj roditelja zvanično se obraćao i Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo zahtjevom da se njihovoj djeci osigura uživanje ovog prava. Kako Ministarstvo nije preduzelo konkretne aktivnosti u skladu sa zakonskom obavezom da ovo pitanje riješi na sistemski način, tražim od ministrice za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo odgovor na sljedeća pitanja:

1. Da li je ministrica za odgoj i obrazovanje upoznata da se djeci bošnjačke nacionalnosti koja petkom žele da obave džumu namaz, kao strogu vjersku obavezu, ovo zakonsko pravo u određenim školama uskraćuje, uslovljava ili ograničava?
2. Da li je Ministarstvo u proteklom periodu zaprimilo dopise roditelja učenika u kojem se navodi da se njihovoj djeci uskraćuje zakonsko pravo ispovijedanja vjere i uvjerenja kroz obavljanje vjerskog obreda džuma namaza i da li je i koje radnje ministrica poduzela na osnovu zahtjeva roditelja da se učenicima osigura uživanje ovog prava?
3. Šta je do sada Ministarstvo preduzelo da se prekine praksa uskraćivanja, ograničavanja ili uslovljavanja uživanja ovog prava?
4. Šta je Ministarstvo do sada preduzelo da se u radu škola osigura pravilna primjena Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini?
5. Da li je Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo usklađen

sa članom 3. Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini koji propisuje da svi ostali zakoni i propisi moraju biti usklađeni s odredbama ovog zakona i da su vlasti kantona dužne osigurati prava na slobodu uživanja i ispovijedanja vjere i zabrane svake diskriminacije zasnovane na vjeri ili drugom uvjerenju?

6. Ukoliko je Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo usklađen sa Zakonom o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini, šta je ministrica preduzela kako bi osigurala da škole poštuju i primjenjuju pomenute zakone?
7. Ukoliko Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo nije usklađen sa Zakonom o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini, šta je ministrica konkretno preduzela da se kantonalni zakon uskladi sa državnim zakonom?
8. Da li je Ministarstvo školama uputilo odgovarajući akt sa jasnim i preciznim smjernicama za ostvarivanje prava na ispovijedanje vjere i uvjerenja kroz obavljanje džuma namaza?
9. Ukoliko Ministarstvo nije dostavilo smjernice školama za ostvarivanje prava na ispovijedanje vjere i uvjerenja, tražim odgovor ministrice da li će i kada takve smjernice utvrditi i uputiti školama kako bi se uživanje prava na vjeru i uvjerenje ostvarilo na sistemski način i uz poštivanje važećih zakona?“

ODGOVOR: Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je u proteklom periodu zaprimilo podnesak roditelja učenika, kojim se traži pojašnjenje mogućnosti odsustva učenika sa nastave radi prisustva vjerskim obredima, odnosno džuma namazu, kao i podnesak roditelja učenika kojim se traži da se za učenike osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo, odlazak petkom na džuma namaz u trajanju od 30 do 45 minuta, uvrsti u opravdano odsustvo sa nastave.

Shodno članu 9. stav (1) Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (u nastavku teksta: Konvencija), svako ima pravo na slobodu misli, savjesti i vjeroispovijesti što uključuje slobodu promjene vjere ili uvjerenja i slobodu čovjeka da, bilo sam ili zajedno sa drugima javno ili privatno ispoljava vjeru ili uvjerenje molitvom, propovijedi, običajima i obredom. Stav (2) istog člana Konvencije propisuje da sloboda ispovijedanja vjere ili ubijedenja može biti podvrgnuta samo onim ograničenjima koja su propisana zakonom i neophodna u demokratskom društvu u interesu javne bezbjednosti, radi zaštite javnog reda, zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

U odnosu na Vaš upit da li je Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo usklađen sa članom 3. Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini koji propisuje da svi ostali zakoni i propisi moraju biti usklađeni s odredbama ovog zakona i da su vlasti kantona dužne osigurati prava na slobodu uživanja i ispovijedanja vjere i zabrane svake diskriminacije zasnovane na vjeri ili drugom uvjerenju, informišemo Vas sljedeće:

- Član 3. stav (1) tačka a) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 27/24) (u nastavku teksta: Zakon) kao jedan od ciljeva odgoja i obrazovanja u školi propisuje „osigurati svim učenicima jednako pravo i mogućnosti na odgoj i obrazovanje bez obzira na spol, rasu, nacionalnost, socijalno i kulturno porijeklo, invaliditet, ekonomski status, vjeroispovijest i sposobnosti.
- Član 4. stav (1) Zakona propisuje da je u školama zabranjena svaka vrsta diskriminacije.

- Član 8. st. (1) i (2) Zakona propisuje da će škola unaprjeđivati i štititi vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga, kao i da škola ne može preduzimati bilo kakve mjere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugačijih vjerskih uvjerenja.

Iz navedenih odredbi članova 4. i 8. Zakona, proizilazi da je isti usklađen sa članom 2. stav (1) Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini koji propisuje da diskriminacija, zasnovana na vjeri ili uvjerenju, označava svako isključivanje, ograničavanje, davanje prednosti, izostavljanje ili svako drugo razlikovanje koje je zasnovano na religiji ili uvjerenju, a koje ima cilj ili se njime može postići - direktno ili indirektno, namjerno ili nenamjerno - ukidanje ili umanjivanje priznanja, jednakog uživanja i ostvarivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda u građanskim, političkim, ekonomskim, socijalnim i kulturnim stvarima.

Nadalje, navedene odredbe Zakona upućuju da je isti usklađen sa članom 3. stav (3) Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini koji propisuje da vlasti entiteta, kantona, Distrikta i općina, prilikom donošenja i u primjeni propisa iz svoje nadležnosti, dužne su osigurati prava na slobodu uživanja i ispovijedanja vjere i zabrane svake diskriminacije zasnovane na vjeri ili drugom uvjerenju.

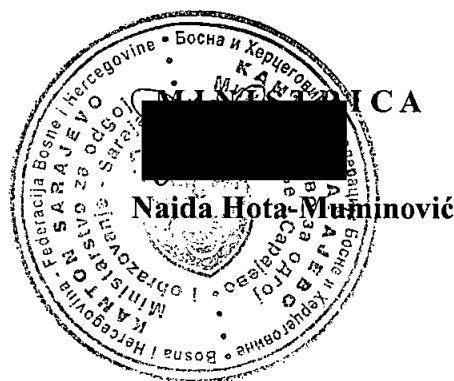
U odnosu na Vaš upit da li je Ministarstvo školama uputilo odgovarajući akt sa jasnim i preciznim smjernicama za ostvarivanje prava na ispovijedanje vjere i uvjerenja kroz obavljanje džuma namaza, informišemo Vas sljedeće:

- Član 115. stav (3) tačka b) Zakona propisuje da je u nadležnosti Nastavničkog vijeća donošenje odluke o organizaciji odgojno-obrazovnog rada.
- Član 111. stav (1) Zakona propisuje da je direktor škole odgovoran za zakonitost rada i stručni rad škole.

Nadalje, Ministarstvo nema saznanja da je u bilo kojoj školi onemogućeno učenicima odlazak na džuma namaz.

Slijedom navedenog, Ministarstvo cijeni da je u skladu sa odredbama člana 111. i 115. Zakona, u nadležnosti škole da donosi odluke o organizaciji odgojno-obrazovnog rada, kako bi se omogućilo uživanje prava i obaveza iz Zakona, kao i prava i obaveza iz Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. a/a.

